HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

29 martie 2011 *

Cuprins

I — Cadrul juridic ..... I - 2314

A — Dispozițiile Tratatului CECO ..... I - 2314

B — Dispozițiile Tratatului CE ..... I - 2316

C — Regulamentul (CE) nr. 1/2003 ..... I - 2316

D — Dispozițiile privind prescripția în materia investigărilor ..... I - 2317

II — Istoricul cauzei ..... I - 2319

III — Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată ..... I - 2322

IV — Procedura în fața Curții ..... I - 2324

V — Concluziile părților ..... I - 2324

VI — Cu privire la cererea de redeschidere a procedurii orale ..... I - 2327

VII — Cu privire la recursuri ..... I - 2328

A — Cu privire la recursul formulat de ARBED (C-201/09 P) ..... I - 2329

1. Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 97 CO și a Regulamentului nr. 1/2003, pe abuzul de putere, pe o eroare de drept și pe nemotivare ..... I - 2329

a) Argumentele părților ..... I - 2329

b) Aprecierea Curții ..... I - 2331

* Limba de procedură: franceza.

2. Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiilor personalității juridice a societăților și individualizării sancțiunilor, pe nemotivare, pe interpretarea și pe aplicarea eronată a jurisprudenței referitoare la imputabilitatea în sarcina societății-mamă a comportamentului unei filiale deținute integral, precum și pe o încălcare a principiului autorității de lucru judecat ..... I - 2338

a) Cu privire la admisibilitatea și la caracterul operant al motivului .... I - 2338

i) Argumentele părților ..... I - 2338

ii) Aprecierea Curții ..... I - 2338

b) Cu privire la fond ..... I - 2339

i) Argumentele părților ..... I - 2339

ii) Aprecierea Curții ..... I - 2342

3. Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe încălcarea normelor privind prescripția și a principiului autorității de lucru judecat, precum și pe nemotivare ..... I - 2345

a) Argumentele părților ..... I - 2345

b) Aprecierea Curții ..... I - 2346

4. Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe nemotivare și pe încălcarea dreptului la apărare și a principiului autorității de lucru judecat ..... I - 2347

a) Argumentele părților ..... I - 2347

b) Aprecierea Curții ..... I - 2348

B — Cu privire la recursul formulat de Comisie (C-216/09 P), al cărui motiv unic este întemeiat pe erori de drept în interpretarea Deciziei nr. 715/78 ..... I - 2350

1. Argumentele părților ..... I - 2350

2. Aprecierea Curții ..... I - 2354

VIII — Cu privire la cheltuielile de judecată ..... I - 2357

În cauzele conexate C-201/09 P și C-216/09 P,

având ca obiect două recursuri în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție, introduse la 5 și, respectiv, la 10 iunie 2009,

ArcelorMittal Luxembourg SA, fostă Arcelor Luxembourg SA, cu sediul în Luxemburg (Luxemburg), reprezentată de A. Vandencasteele și de C. Falmagne, avocați (C-201/09 P),

recurentă,

celelalte părți în proces fiind:

Comisia Europeană, reprezentată de domnii F. Castillo de la Torre și E. Gippini Fournier, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

pârâtă în primă instanță,

ArcelorMittal Belval & Differdange SA, fostă Arcelor Profil Luxembourg SA, cu sediul în Esch-sur-Alzette (Luxemburg),

ArcelorMittal International SA, fostă Arcelor International SA, cu sediul în Luxemburg (Luxemburg),

reclamante în primă instanță,

și

Comisia Europeană, reprezentată de domnii F. Castillo de la Torre, X. Lewis și E. Gippini Fournier, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg (C-216/09 P),

recurentă,

celelalte părți în proces fiind:

ArcelorMittal Luxembourg SA, fostă Arcelor Luxembourg SA, cu sediul în Luxemburg (Luxemburg),

ArcelorMittal Belval & Differdange SA, fostă Arcelor Profil Luxembourg SA, cu sediul în Esch-sur-Alzette (Luxemburg), reprezentată de A. Vandencasteele, avocat,

ArcelorMittal International SA, fostă Arcelor International SA, cu sediul în Luxemburg (Luxemburg), reprezentată de A. Vandencasteele, avocat,

reclamante în primă instanță,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul V. Skouris, președinte, domnii A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, K. Schiemann, A. Arabadjiev (raportor) și J.-J. Kasel, președinți de cameră, domnii E. Juhász, G. Arestis, A. Borg Barthet și T. von Danwitz și doamna C. Toader, judecători

avocat general: domnul Y. Bot,
grefier: doamna R. Șereș, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 29 iunie 2010,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 26 octombrie 2010,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin recursurile formulate, ArcelorMittal Luxembourg SA, fostă Arcelor Luxembourg SA (C-201/09 P), Comisia Europeană (C-216/09 P), precum și, pe calea unui recurs incident, ArcelorMittal Belval & Differdange SA, fostă Arcelor Profil Luxembourg SA, și ArcelorMittal International SA, fostă Arcelor International SA (C-216/09 P), solicită Curții anularea în parte a Hotărârii Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 31 martie 2009, ArcelorMittal Luxembourg și alții/Comisia (T-405/06, Rep., p. II-771, denumită în continuare „hotărârea atacată"), prin care acesta a anulat în parte Decizia C(2006) 5342 final a Comisiei din 8 noiembrie 2006 privind procedura de aplicare a articolului 65 din Tratatul CECO acordurilor și practicilor concertate în care sunt implicați producători europeni de bare (cazul COMP/F/38.907 – Bare de oțel), al cărei rezumat a fost publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* din 13 septembrie 2008 (JO C 235, p. 4, denumită în continuare „decizia în litigiu").

2 În decizia în litigiu, Comisia a considerat că întreprinderea alcătuită din ArcelorMittal Luxembourg SA, ArcelorMittal Belval & Differdange SA și ArcelorMittal International SA a participat, între 1 iulie 1988 și 16 ianuarie 1991, la o serie de acorduri și de practici concertate care au avut ca obiect sau ca efect stabilirea prețurilor, atribuirea de cote și schimbul de informații pe scară largă privind piața comunitară a barelor din oțel, cu încălcarea articolului 65 alineatul (1) CO, și a aplicat acestor societăți, pentru aceste încălcări, o amendă de 10 milioane de euro în solidar.

I — Cadrul juridic

A — *Dispozițiile Tratatului CECO*

3 Conform prevederilor articolului 65 CO:

„(1) Sunt interzise orice acorduri între întreprinderi, orice decizii ale asocierilor de întreprinderi și orice practici concertate care ar viza, direct sau indirect, împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței în cadrul pieței comune și, în special:

(a) stabilirea sau determinarea prețurilor;

(b) restrângerea sau controlul producției, al dezvoltării tehnice sau al investițiilor;

(c) împărțirea piețelor, a produselor, a clienților sau a surselor de aprovizionare.

[...]

(4) Acordurile sau deciziile interzise în temeiul alineatului (1) din prezentul articol sunt nule de drept și nu pot fi invocate în fața niciunei instanțe din statele membre.

Comisia are competența exclusivă, cu excepția situației când se introduc acțiuni pe rolul Curții, de a se pronunța asupra conformității acordurilor sau deciziilor menționate cu dispozițiile prezentului articol.

(5) Comisia poate aplica, împotriva întreprinderilor care ar fi încheiat un acord nul de drept, ar fi aplicat sau încercat să aplice, prin intermediul arbitrajului, al unei clauze de dezicere, al boicotului sau prin orice alt mijloc, un acord sau o decizie nule de drept sau un acord a cărui aprobare a fost refuzată sau revocată, sau care ar obține beneficiul unei autorizații prin intermediul unor informații deliberat false sau deformate, sau care ar efectua practici contrare dispozițiilor alineatului (1), amenzi și penalități cu titlu cominatoriu cel mult egale cu dublul cifrei de afaceri realizate cu privire la produsele care au făcut obiectul acordului, al deciziei sau al practicii contrare dispozițiilor prezentului articol, fără a aduce atingere, dacă acest obiect vizează restrângerea producției, a dezvoltării tehnice sau a investițiilor, cuantumului maxim astfel stabilit care poate fi sporit până la 10 % din cifra de afaceri anuală a întreprinderii în cauză, în ceea ce privește amenda, și până la 20 % din cifra de afaceri zilnică, în ceea ce privește penalitățile cu titlu cominatoriu."

4 Conform articolului 97 CO, Tratatul CECO a expirat la 23 iulie 2002.

B — *Dispozițiile Tratatului CE*

5 Articolul 305 alineatul (1) CE avea următorul cuprins:

„Dispozițiile prezentului tratat nu le modifică pe cele ale Tratatului de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului, în special în ceea ce privește drepturile și obligațiile statelor membre, atribuțiile instituțiilor acestei Comunități și normele stabilite de respectivul tratat cu privire la funcționarea pieței comune a cărbunelui și oțelului."

C — *Regulamentul (CE) nr. 1/2003*

6 Potrivit articolului 4 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din Tratatul [CE] (JO 2003, L 1, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 167, rectificare în Ediție specială, 08/vol. 4, p. 269), în scopul „aplicării articolelor 81 [CE] și 82 [CE], Comisia are competențele prevăzute de prezentul regulament."

7 Articolul 7 din Regulamentul nr. 1/2003, intitulat „Constatarea și încetarea încălcării", prevede:

„(1) Atunci când Comisia, acționând ca urmare a unei plângeri sau din oficiu, constată că există o încălcare a articolului 81 [CE] sau 82 [CE], poate solicita printr-o decizie întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi în cauză să înceteze respectiva încălcare. [...] Atunci când Comisia are un interes legitim de a acționa în acest mod, aceasta poate de asemenea constata că s-a comis o încălcare în trecut.

[...]"

8 În temeiul articolului 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1/2003, Comisia poate aplica, prin decizie, amenzi întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi atunci când, în mod intenționat sau din neglijență, acestea încalcă articolul 81 CE sau articolul 82 CE.

D — *Dispozițiile privind prescripția în materia investigărilor*

9 Articolul 1 alineatul (1) din Decizia nr. 715/78/CECO a Comisiei din 6 aprilie 1978 privind termenul de prescripție pentru procedurile de urmărire și executare a sancțiunilor conform Tratatului de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului (JO L 94, p. 22) și articolul 25 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003 prevăd, în principiu, un termen de prescripție de cinci ani în privința dreptului Comisiei de a aplica amenzi pentru încălcarea dispozițiilor dreptului concurenței.

10 Articolul 1 alineatul (2) din Decizia nr. 715/78 și articolul 25 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003 prevăd că prescripția curge din ziua în care se comite încălcarea. Totuși, în cazul unor încălcări continue sau repetate, prescripția se calculează din ziua încetării încălcării.

11 Articolul 2 alineatul (1) din Decizia nr. 715/78 și articolul 25 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1/2003 prevăd că orice act al Comisiei în scopul examinării sau al investigării unei încălcări întrerupe cursul termenului de prescripție. Întreruperea termenului de prescripție are loc de la data la care actul este notificat cel puțin unei

întreprinderi sau asociații de întreprinderi care a participat la încălcare. Actele care întrerup termenul de prescripție includ, în special, următoarele:

— solicitările de informații în scris de către Comisie, precum și decizii ale Comisiei prin care se solicită informațiile;

— autorizațiile scrise de desfășurare a inspecțiilor și a verificărilor emise pentru reprezentanții săi oficiali de către Comisie, precum și deciziile Comisiei prin care se ordonă investigații;

— inițierea procedurilor de către Comisie și

— comunicarea privind obiecțiunile de către Comisie.

12 Articolul 2 alineatul (2) din Decizia nr. 715/78 și articolul 25 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1/2003 prevăd că întreruperea termenului de prescripție produce efecte pentru toate întreprinderile sau asociațiile de întreprinderi care au participat la încălcare.

13 Conform articolului 2 alineatul (3) din Decizia nr. 715/78 și articolului 25 alineatul (5) din Regulamentul nr. 1/2003, întreruperea determină curgerea unui nou termen de prescripție. Totuși, termenul de prescripție expiră cel târziu în ziua în care o perioadă egală cu dublul termenului de prescripție s-a scurs fără să se fi aplicat o amendă sau o sancțiune de către Comisie. Acest termen se prelungește cu perioada în care termenul de prescripție este suspendat.

14 În temeiul articolului 3 din Decizia nr. 715/78 și al articolului 25 alineatul (6) din Regulamentul nr. 1/2003, termenul de prescripție pentru procedurile de investigare se suspendă pe durata în care decizia Comisiei face obiectul unor acțiuni pendinte la Curte.

15 Reiese de la articolul 4 din Decizia nr. 715/78 și de la articolul 26 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 1/2003 că dreptul Comisiei de a pune în aplicare deciziile de impunere a unor amenzi în temeiul dispozițiilor Tratatului CECO sau al articolului 23 din Regulamentul nr. 1/2003 se prescrie în cinci ani, acest termen începând să curgă de la data la care decizia a rămas definitivă.

II — Istoricul cauzei

16 Situația de fapt din prezentul litigiu, astfel cum este prezentată la punctele 16-37 din hotărârea atacată, poate fi rezumată astfel:

17 ARBED SA, care și-a schimbat denumirea socială și a devenit succesiv Arcelor Luxembourg SA și ArcelorMittal Luxembourg SA (denumită în continuare „ARBED"), își desfășura activitatea în domeniul fabricării de produse siderurgice.

18 TradeARBED SA, care și-a schimbat denumirea socială și a devenit succesiv Arcelor International SA și ArcelorMittal International SA (denumită în continuare „TradeARBED"), a fost constituită ca filială deținută integral de ARBED și avea ca obiect de activitate distribuirea de produse siderurgice fabricate de ARBED.

19 ProfilARBED SA, care și-a schimbat denumirea socială și a devenit succesiv Arcelor Profil Luxembourg SA și ArcelorMittal Belval & Differdange SA (denumită în continuare „ProfilARBED”), a fost înființată la 27 noiembrie 1992 ca filială deținută integral de ARBED pentru a continua, începând cu această dată, activitățile economice și industriale ale ARBED în sectorul barelor.

20 În cursul anului 1991, pe baza deciziilor adoptate în temeiul articolului 47 CO, Comisia a efectuat verificări în birourile diferitor întreprinderi, printre care TradeARBED. La 6 mai 1992, Comisia a adresat o comunicare privind obiecțiunile întreprinderilor în cauză, printre care TradeARBED, însă nu și ARBED și ProfilARBED. TradeARBED a participat la o audiere care a avut loc între 11 și 14 ianuarie 1993.

21 Prin Decizia 94/215/CECO din 16 februarie 1994 privind procedura de aplicare a articolului 65 din Tratatul CECO acordurilor și a practicilor concertate în care sunt implicați producători europeni de bare (JO L 116, p. 1, denumită în continuare „decizia inițială”), Comisia a constatat participarea a 17 întreprinderi siderurgice europene, printre care se număra TradeARBED, la o serie de acorduri, de decizii și de practici concertate de stabilire a prețurilor, de împărțire a piețelor și de schimb de informații confidențiale privind piața comunitară a barelor, cu încălcarea articolului 65 alineatul (1) CO, și a aplicat amenzi pentru 14 întreprinderi din acest sector, printre care se număra ARBED (11 200 000 ECU), pentru încălcări săvârșite în perioada cuprinsă între 1 iulie 1988 și 31 decembrie 1990.

22 Prin Hotărârea din 11 martie 1999, ARBED/Comisia (T-137/94, Rec., p. II-303), Tribunalul a respins acțiunea în anulare formulată de ARBED împotriva deciziei inițiale, reducând în același timp la 10 milioane de euro cuantumul amenzii aplicate acesteia.

23 Prin Hotărârea din 2 octombrie 2003, ARBED/Comisia (C-176/99 P, Rec., p. I-10687), Curtea a anulat respectiva hotărâre a Tribunalului, precum și decizia inițială în măsura în care o privește pe ARBED, în temeiul unei încălcări a dreptului la apărare.

24 În urma acestei anulări, Comisia a hotărât să inițieze o nouă procedură cu privire la comportamentele anticoncurențiale care au făcut obiectul deciziei inițiale. La 8 martie 2006, Comisia a adresat ARBED, TradeARBED și ProfilARBED o comunicare privind obiecțiunile, prin care le-a informat cu privire la intenția sa de a adopta o decizie prin care să fie declarate răspunzătoare în solidar pentru încălcările în cauză, la care societățile menționate au răspuns la 20 aprilie 2006.

25 La 8 noiembrie 2006, Comisia a adoptat decizia în litigiu, care prevede la articolele 1 și 2:

„Articolul 1

Întreprinderea alcătuită din [ARBED, TradeARBED și ProfilARBED] a participat, cu încălcarea articolului 65 alineatul (1) [CO], la o serie de acorduri și de practici concertate care au avut ca obiect sau ca efect stabilirea prețurilor, atribui[rea] de cote și schimbul de informații pe scară largă privind piața comunitară a barelor. Participarea întreprinderii astfel alcătuite la aceste încălcări este stabilită la perioada cuprinsă între 1 iulie 1988 și 16 ianuarie 1991.

Articolul 2

Se aplică o amendă de 10 milioane de euro [ARBED, TradeARBED și ProfilARBED] în solidar pentru încălcările menționate la articolul 1.”

III — Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

26 Printr-o cerere introductivă depusă la grefa Tribunalului la 27 decembrie 2006, ARBED, TradeARBED și ProfilARBED au introdus o acțiune împotriva deciziei în litigiu, în temeiul articolelor 33 CO și 36 CO, precum și în temeiul articolelor 229 CE și 230 CE.

27 ARBED, TradeARBED și ProfilARBED susțineau, prin intermediul primului motiv, că decizia în litigiu era lipsită de temei juridic și că avusese loc un abuz de putere săvârșit de Comisie. Al doilea motiv era întemeiat pe încălcarea normelor referitoare la imputarea încălcărilor, al treilea motiv, pe încălcarea normelor în materie de prescripție a investigărilor, iar al patrulea motiv, pe încălcarea dreptului la apărare.

28 Considerând, în special, că tratatele comunitare au instituit o ordine juridică unică, că Tratatele CECO și CE urmăresc obiectivul comun al menținerii unui regim de liberă concurență și că un principiu comun sistemelor juridice ale statelor membre urmărește să asigure continuitatea structurilor juridice în caz de modificare a legislației și în afară de cazul în care legiuitorul își exprimă voința în sens contrar, Tribunalul a înlăturat primul motiv, considerând că articolul 7 alineatul (1) și articolul 23

alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003 trebuie interpretate în sensul că permit Comisiei să constate și să sancționeze, după 23 iulie 2002, înțelegerile între întreprinderi realizate în domeniile care intră în sfera de aplicare a Tratatului CECO *ratione materiæ* și *ratione temporis*.

29 Tribunalul a înlăturat de asemenea al doilea motiv, considerând, pe de o parte, că acest motiv nu a fost invocat de TradeARBED și, pe de altă parte, că nu existau erori de drept care să afecteze considerațiile Comisiei în măsura în care acestea imputau ARBED și ProfilARBED, în calitate de „succesoare" ale ARBED din punct de vedere economic, încălcarea săvârșită de TradeARBED, în temeiul faptului că ARBED deținea integral capitalul TradeARBED și că elemente de probă confirmau atât influența decisivă a acesteia asupra comportamentului TradeARBED, cât și utilizarea efectivă a acestei puteri.

30 În ce privește al treilea motiv, Tribunalul a înlăturat pretinsa încălcare a normelor în materia prescripției investigărilor în ce privește ARBED, apreciind că, dată fiind suspendarea termenelor în timpul primei proceduri desfășurate în fața Tribunalului și a Curții, decizia în litigiu fusese adoptată atât în termenul de prescripție de cinci ani, cât și în cel de zece ani. În schimb, considerând că suspendarea menționată producea efecte *inter partes*, iar nu *erga omnes*, Tribunalul a decis că, în ce privește ProfilARBED și TradeARBED, termenul de prescripție de zece ani este depășit și, în consecință, a anulat decizia în litigiu în măsura în care privea aceste două societăți.

31 Tribunalul a respins al patrulea motiv în măsura în care a fost invocat de ARBED, considerând că, dat fiind că aceasta s-a limitat să susțină că elementele de probă care s-au putut afla la dispoziția sa în cursul anului 1990 au dispărut ca urmare a perioadei scurse, ARBED nu a dovedit modul în care durata procedurii administrative a putut produce prejudicii exercitării dreptului la apărare.

32 În consecință, prin hotărârea atacată, Tribunalul a anulat decizia în litigiu în măsura în care viza ProfilARBED și TradeARBED și a respins în rest acțiunea ca nefondată.

IV — Procedura în fața Curții

33 Printr-o ordonanță din 10 septembrie 2009, președintele Curții a dispus conexarea cauzelor C-201/09 P și C-216/09 P pentru buna desfășurare a procedurii orale, precum și în vederea pronunțării hotărârii.

V — Concluziile părților

34 Prin recursul formulat (C-201/09 P), ARBED solicită Curții:

— anularea hotărârii atacate în măsura în care confirmă decizia în litigiu în privința ARBED și

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată efectuate în cadrul prezentei proceduri, precum și a celor efectuate în procedura desfășurată în fața Tribunalului.

35 În memoriul în răspuns la recursul menționat, Comisia solicită Curții:

— respingerea recursului și

— obligarea ARBED la plata cheltuielilor de judecată.

36 Prin recursul formulat (C-216/09 P), Comisia solicită Curții:

— anularea hotărârii atacate în măsura în care anulează amenzile aplicate ProfilARBED și TradeARBED prin decizia în litigiu;

— respingerea acțiunii introduse de ProfilARBED și de TradeARBED, precum și

— obligarea ProfilARBED și a TradeARBED la plata cheltuielilor de judecată.

37 În memoriul în răspuns la recursul menționat, ProfilARBED și TradeARBED au formulat un recurs incident și solicită Curții:

— confirmarea hotărârii atacate în măsura în care anulează amenzile care le-au fost aplicate prin decizia în litigiu, prin aplicarea efectului relativ al suspendării prescripției;

— cu titlu subsidiar și reconvențional, anularea hotărârii atacate în măsura în care:

— aplică Tratatul CECO și Regulamentul nr. 1/2003 în privința lor;

— impută comportamentul TradeARBED în sarcina ProfilARBED;

— nu recunoaște prescripția procedurilor de investigare în privința ProfilARBED prin aplicarea normelor referitoare la întreruperea prescripției;

— nu recunoaște încălcarea dreptului la apărare pe care ProfilARBED are dreptul să o invoce ca urmare a duratei deosebit de îndelungate a procedurii;

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată efectuate în primă instanță și în recurs;

38 În memoriul în replică la recursul incident menționat, Comisia solicită Curții:

— respingerea recursului incident și

— obligarea ProfilARBED și a TradeARBED la plata cheltuielilor de judecată.

VI — Cu privire la cererea de redeschidere a procedurii orale

39 Printr-un înscris primit la grefa Curții la 27 octombrie 2010, Comisia a solicitat Curții, în temeiul articolului 61 din Regulamentul de procedură al Curții, să dispună redeschiderea procedurii orale, în ipoteza în care s-ar impune abordarea aspectului răspunderii ProfilARBED pentru continuarea activităților economice ale ARBED de către ProfilARBED. Astfel, potrivit acesteia, aspectul menționat a fost examinat de avocatul general la punctele 224-235 din concluzii, însă nu face obiectul litigiului și nu a fost pus în discuția părților.

40 În temeiul dispoziției menționate, avocatul general a fost ascultat cu privire la această cerere.

41 În conformitate cu articolul 61 din Regulamentul de procedură, din oficiu, la propunerea avocatului general sau la cererea părților, Curtea poate dispune redeschiderea procedurii orale în cazul în care consideră că nu este suficient lămurită sau că trebuie să soluționeze cauza în baza unui argument care nu a fost pus în discuția părților (a se vedea Hotărârea din 8 septembrie 2009, Liga Portuguesa de Futebol Profissional și Bwin International, C-42/07, Rep., p. I-7633, punctul 31, precum și jurisprudența citată).

42 Curtea consideră că dispune în speță de toate elementele necesare pentru a soluționa litigiul și că nu este necesar ca această cauză să fie examinată în raport cu un argument care nu a fost dezbătut în fața sa.

43 În consecință, nu este necesar să se dispună redeschiderea procedurii orale.

VII — Cu privire la recursuri

44 În recursul formulat (C-201/09 P), ARBED invocă patru motive. Prin intermediul primului motiv, ARBED invocă încălcarea articolului 97 CO și a Regulamentului nr. 1/2003, abuzuri de putere, erori de drept și nemotivarea.

45 Al doilea motiv este întemeiat pe încălcarea principiului personalității juridice a societăților și a principiului individualizării pedepselor și a sancțiunilor, pe nemotivare, pe o interpretare și o aplicare eronate ale jurisprudenței Curții privind imputabilitatea în sarcina societății-mamă a comportamentului unei filiale deținute integral, precum și pe încălcarea principiului autorității de lucru judecat și a ierarhiei normelor.

46 Al treilea motiv este întemeiat pe încălcarea normelor privind prescripția și pe principiul autorității de lucru judecat aplicabil deciziei inițiale, precum și pe nemotivare. Prin cel de al patrulea motiv, ARBED reproșează Tribunalului nemotivarea, precum și încălcări ale dreptului la apărare și ale principiului autorității de lucru judecat aplicabil Hotărârii din 2 octombrie 2003, ARBED/Comisia, citată anterior.

47 În recursul formulat (C-216/09), Comisia invocă un motiv unic, întemeiat pe erori de drept în interpretarea Deciziei nr. 715/78.

A — *Cu privire la recursul formulat de ARBED (C-201/09 P)*

1. Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 97 CO și a Regulamentului nr. 1/2003, pe abuzul de putere, pe o eroare de drept și pe nemotivare

a) Argumentele părților

48 În primul rând, ARBED arată că articolul 97 CO prevedea că Tratatul CECO urma să expire la 23 iulie 2002 și că decizia în litigiu, întemeiată pe articolul 65 CO, a fost adoptată la 8 noiembrie 2006. Considerând că practicile în cauză au făcut în mod justificat obiectul unei proceduri de investigare în temeiul articolului 65 CO, Tribunalul ar fi încălcat articolul 97 CO și nu ar fi răspuns la argumentele sale bazate pe lipsa de temei juridic a deciziei amintite.

49 Potrivit ARBED, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat că tratatele comunitare au instituit o ordine juridică unică. Potrivit articolului 305 alineatul (1) CE, Tratatul CECO ar constitui un regim specific, care derogă de la normele cu vocație generală stabilite de Tratatul CE, iar succedarea cadrului juridic al Tratatului CE celui al Tratatului CECO ar fi determinat, începând cu 24 iulie 2002, o modificare a temeiurilor juridice, a procedurilor și a regulilor de fond aplicabile. Obligația instituțiilor de a interpreta diferitele tratate în mod coerent nu se poate exercita decât cu respectarea limitelor pe care tratatele înseși le stabilesc și, prin urmare, nu ar putea conduce instituțiile să mențină în vigoare o dispoziție a unui tratat ulterior datei prevăzute pentru expirarea sa, respectiv 23 iulie 2002.

50 Hotărârea din 25 februarie 1969, Klomp (23/68, Rec., p. 43), și Hotărârea din 18 iulie 2007, Lucchini (C-119/05, Rep., p. I-6199), citate de Tribunal în susținerea poziției sale, nu pot fi invocate în mod util pentru a se ajunge la o concluzie diferită. Astfel, prima hotărâre ar fi vizat o modificare a dreptului comunitar primar produsă ca efect al Tratatului de fuziune, iar nu expirarea unui tratat, în timp ce a doua viza o decizie adoptată în temeiul Tratatului CECO anterior, iar nu ulterior, expirării acestuia.

51 În al doilea rând, ARBED consideră că, întemeind competența Comisiei pe Regulamentul nr. 1/2003, Tribunalul a săvârșit un abuz de putere și nu a răspuns la argumentele sale. ARBED arată că Regulamentul nr. 1/2003 a fost adoptat ulterior expirării Tratatului CECO și consideră că, având în vedere articolul 4 din acesta și în lipsa oricărei mențiuni a Tratatului CECO, regulamentul nu acordă Comisiei decât competența de investigare a încălcărilor articolelor 81 CE și 82 CE.

52 Presupunând chiar că Regulamentul nr. 1/2003 conferă Comisiei competența de a sancționa încălcările articolului 65 alineatul (1) CO, acesta ar încălca Tratatul CECO, din moment ce, adoptat exclusiv în temeiul Tratatului CE, acesta ar pretinde că modifică Tratatului CECO. Astfel, ar rezulta din jurisprudență că interpretarea coerentă a dispozițiilor de drept material ale diferitelor tratate nu are niciun impact asupra competențelor atribuite diferitor instituții de diferitele tratate, instituțiile fiind competente, în cadrul fiecărui tratat, să exercite exclusiv competențele care le-au fost atribuite prin tratatul respectiv.

53 Potrivit ARBED, abordarea reținută de Tribunal conduce, pe de o parte, la a se acorda Consiliului Uniunii Europene competența de a decide care sunt autoritățile competente pentru punerea în aplicare a articolului 65 CO, în condițiile în care autorii Tratatului CECO au exercitat această competență, și, pe de altă parte, la modificarea naturii competenței recunoscute Comisiei de Tratatul CECO, aceasta fiind exclusivă

în temeiul articolului 65 CO, în timp ce, în Regulamentul nr. 1/2003, este concurentă cu cea a autorităților naționale în domeniul concurenței și a instanțelor naționale.

54 Interpretarea dată de Tribunal cu privire la aplicarea legii în timp aduce atingere, prin urmare, identității juridice proprii a fiecărui tratat și regulilor privind ierarhia normelor. În plus, Tribunalul ar fi săvârșit o confuzie între norma de procedură, norma materială și atribuirea de competență. Din jurisprudență ar rezulta, pe de o parte, că problema competenței unei instituții este prealabilă problemei de a ști care sunt normele materiale și procedurale aplicabile și, pe de altă parte, că temeiul juridic care permite instituției Uniunii să adopte un act trebuie să fie în vigoare la data adoptării acestuia.

b) Aprecierea Curții

55 Cu titlu introductiv, trebuie constatat, mai întâi, că orice acord care corespunde situației de fapt prevăzute la articolul 65 alineatul (1) CO, încheiat sau executat anterior expirării, la 23 iulie 2002, a Tratatului CECO, putea face obiectul unei decizii a Comisiei de aplicare a unor amenzi în cazul întreprinderilor care au contribuit la încheierea sau la executarea acordului respectiv, întemeiată pe articolul 65 alineatul (5) CO, până la această dată inclusiv.

56 În continuare, trebuie constatat că orice acord care corespunde situației de fapt prevăzute la articolul 65 alineatul (1) CO, încheiat sau executat între 24 iulie 2002 și 30 noiembrie 2009, putea face obiectul unei astfel de decizii a Comisiei, întemeiată pe articolul 81 CE și pe articolul 15 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 17 al Consiliului din 6 februarie 1962, Primul regulament de punere în aplicare a articolelor [81] și [82] din [T]ratat[ul CE] (JO 1962, 13, p. 204, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 3), sau pe articolul 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1/2003.

57 În sfârșit, este de asemenea clar că orice acord care corespunde situației de fapt prevăzute la articolul 65 alineatul (1) CO, încheiat sau executat ulterior datei de 1 decembrie 2009, poate face obiectul unei astfel de decizii a Comisiei întemeiate pe articolul 101 TFUE și pe articolul 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1/2003.

58 Or, în speță, ARBED contestă, în esență, constatarea Tribunalului potrivit căreia, prin decizia în litigiu, adoptată ulterior datei de 23 iulie 2002 și în temeiul dispozițiilor coroborate ale articolului 65 alineatele (1) și (5) CO și ale articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003, precum și ale articolului 23 alineatul (2) litera (a) din același regulament, Comisia îi putea aplica o amendă pentru contribuția, anterior datei de 23 iulie 2002, la încheierea și la executarea unui acord care corespunde situației de fapt prevăzute la articolul 65 alineatul (1) CO.

59 În primul rând, în ce privește competența Comisiei, Tribunalul a arătat, la punctele 57 și 58 ale hotărârii atacate, că Tratatul CECO a constituit, în temeiul articolului 305 alineatul (1) CE, o *lex specialis* care deroga de la *lex generalis,* reprezentată de Tratatul CE, și că, în urma expirării Tratatului CECO, la 23 iulie 2002, începând cu 24 iulie 2002, domeniul de aplicare al regimului general care rezultă din Tratatul CE s-a extins la sectoarele care erau inițial reglementate de Tratatul CECO.

60 La punctele 59-61 din hotărârea atacată, Tribunalul a precizat că succedarea cadrului juridic al Tratatului CECO de cel al Tratatului CE se înscrie în contextul continuității ordinii juridice comunitare și a obiectivelor sale, iar instaurarea și menținerea unui regim de liberă concurență constituie unul dintre obiectivele esențiale atât ale Tratatului CE, cât și ale Tratatului CECO. În această privință, Tribunalul a subliniat că noțiunile de acorduri și de practici concertate în sensul articolului 65 alineatul (1) CO corespund noțiunilor de acorduri și de practici concertate în sensul articolului 81 CE și că aceste două dispoziții au fost interpretate în același mod de instanța Uniunii.

61 La punctul 62 din hotărârea atacată, Tribunalul a considerat că, în conformitate cu un principiu comun sistemelor juridice ale statelor membre, în caz de modificare a legislației, este necesar să se asigure continuitatea structurilor juridice, în afară de cazul în care legiuitorul își exprimă voința în sens contrar, și a apreciat că acest principiu este aplicabil în cazul modificărilor dreptului primar al Uniunii.

62 Potrivit concluziei Tribunalului de la punctele 63 și 64 din hotărârea atacată, continuitatea ordinii juridice a Uniunii impune asigurarea de către Comisie, în privința situațiilor născute sub imperiul Tratatului CECO, a respectării drepturilor și obligațiilor care se impuneau *eo tempore* atât statelor membre, cât și particularilor în temeiul Tratatului CECO și că, în consecință, articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003 trebuie interpretat în sensul că permite Comisiei să sancționeze, după 23 iulie 2002, înțelegerile realizate în domeniile care intră în sfera de aplicare a Tratatului CECO *ratione materiæ* și *ratione temporis*.

63 Aceste considerații nu sunt afectate de nicio eroare de drept. Astfel, reiese din jurisprudență, pe de o parte, că, în conformitate cu un principiu comun sistemelor juridice ale statelor membre, ale căror origini pot fi reconstituite până la dreptul roman, în caz de modificare a legislației, este necesar să se asigure continuitatea structurilor juridice, în afară de cazul în care legiuitorul își exprimă voința în sens contrar, și, pe de altă parte, că acest principiu este aplicabil în cazul modificărilor dreptului primar al Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea Klomp, citată anterior, punctul 13).

64 Or, astfel cum a arătat în mod întemeiat Comisia, nu există niciun indiciu al intenției legiuitorului Uniunii ca aceste comportamente coluzive interzise sub imperiul Tratatului CECO să nu mai facă obiectul aplicării niciunei sancțiuni după expirarea acestuia din urmă.

65 În plus, reiese din constatările efectuate la punctele 55-57 din prezenta hotărâre că succedarea Tratatelor CECO, CE și FUE garantează, în vederea asigurării liberei concurențe, că orice comportament care corespunde situației de fapt prevăzute la articolul 65 alineatul (1) CO, indiferent dacă a avut loc anterior sau ulterior datei de 23 iulie 2002, a putut să fie sancționat de Comisie și poate fi sancționat în continuare.

66 În aceste împrejurări, ar fi contrar finalității și coerenței tratatelor și incompatibil cu continuitatea ordinii juridice a Uniunii să nu fie recunoscută competența Comisiei în asigurarea unei aplicări uniforme a normelor care decurg din Tratatul CECO și care continuă să producă efecte chiar după expirarea acestuia din urmă (a se vedea în acest sens Hotărârea Lucchini, citată anterior, punctul 41).

67 În al doilea rând, Tribunalul a decis în mod întemeiat în această din urmă privință, la punctele 65, 66 și 68 din hotărârea atacată, că respectarea principiilor care guvernează aplicarea legii în timp, precum și cerințele referitoare la principiile securității juridice și protecției încrederii legitime impun aplicarea dispozițiilor materiale prevăzute la articolul 65 alineatele (1) și (5) CO la situația de fapt din speță, care intră în sfera lor de aplicare *ratione materiæ* și *ratione temporis*.

68 În special, trebuie amintit că principiul securității juridice impune ca o reglementare a Uniunii să permită persoanelor interesate să cunoască cu exactitate întinderea obligațiilor pe care le instituie în sarcina acestora și ca acestea să aibă posibilitatea să își cunoască în mod neechivoc drepturile și obligațiile și să acționeze în consecință (Hotărârea din 10 martie 2009, Heinrich, C-345/06, Rep., p. I-1659, punctul 44 și jurisprudența citată).

69 În această privință, trebuie subliniat că, la momentul faptelor, articolul 65 alineatele (1) și (5) CO prevedea un temei legal clar pentru sancțiunea aplicată în speță, astfel

încât nu era posibil ca TradeARBED să nu cunoască consecințele comportamentului său. Pe de altă parte, reiese din constatările efectuate la punctele 55-57 din prezenta hotărâre că, și ulterior, același comportament ar fi fost pasibil în orice moment de o astfel de sancțiune aplicată de Comisie.

70 Or, în măsura în care tratatele defineau cu claritate, chiar anterior datei faptelor, încălcările, precum și natura și cuantumul sancțiunilor care puteau fi aplicate în temeiul acestora, principiile menționate nu urmăresc să garanteze întreprinderilor că modificări ulterioare ale temeiurilor juridice și ale dispozițiilor de procedură le vor permite să evite orice sancțiune privind comportamentele lor ilicite trecute.

71 Trebuie adăugat că, anterior chiar expirării Tratatului CECO, Comisia a subliniat imposibilitatea evitării unei astfel de sancțiuni, precizând, la punctul 31 din Comunicarea sa privind anumite aspecte referitoare la instrumentarea cauzelor de concurență, rezultate din expirarea Tratatului CECO, adoptată la 18 iunie 2002 (JO C 152, p. 5), că, în cazul în care aceasta constată o încălcare într-un domeniu care intră în sfera de aplicare a Tratatului CECO, dreptul material aplicabil este, indiferent de data aplicării, cel în vigoare la data producerii faptelor constitutive ale încălcării, iar dreptul procedural aplicabil ulterior expirării Tratatului CECO este cel întemeiat pe Tratatul CE.

72 De altfel, principiul *lex mitior* nu se opune, în speță, aplicării articolului 65 alineatul (5) CO, dat fiind că, indiferent de situație, amenda aplicată în decizia în litigiu este inferioară plafonului stabilit la articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003 pentru aplicarea unei amenzi în temeiul unei încălcări a normelor de concurență ale Uniunii.

73 Rezultă din totalitatea acestor împrejurări că o întreprindere diligentă aflată în situația ARBED nu putea în niciun moment să nu cunoască consecințele comportamentului său, nici să se bazeze pe faptul că succedarea cadrului juridic al Tratatului CECO de cel al Tratatului CE ar avea drept consecință neaplicarea în cazul său a niciunei sancțiuni pentru încălcările articolului 65 CO săvârșite în trecut.

74 În ce privește temeiul juridic și dispozițiile procedurale aplicabile, Tribunalul a decis de asemenea în mod întemeiat, la punctele 64 și 67 din hotărârea atacată, că această competență a Comisiei de a aplica, prin intermediul deciziei în litigiu, amenda în cauză rezultă din articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003 și că procedura trebuia desfășurată în conformitate cu acest regulament.

75 Astfel, reiese din jurisprudență că dispoziția care constituie temeiul juridic al actului și care împuternicește instituția Uniunii să adopte actul în cauză trebuie să fie în vigoare la momentul adoptării acestuia (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 aprilie 2000, Comisia/Consiliul, C-269/97, Rec., p. I-2257, punctul 45) și că se presupune în general că normele de procedură sunt, de regulă, de natură să se aplice la data intrării lor în vigoare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 noiembrie 1981, Meridionale Industria Salumi și alții, 212/80-217/80, Rec., p. 2735, punctul 9, precum și Hotărârea din 23 februarie 2006, Molenbergnatie, C-201/04, Rec., p. I-2049, punctul 31).

76 Se impune să se adauge că aplicarea de către Comisie a Regulamentului nr. 1/2003 nu a restrâns, ci mai degrabă a fost de natură să extindă la întreprinderile care fac obiectul investigărilor garanțiile procedurale oferite de cadrul juridic al Tratatului CECO, ceea ce de altfel nu se contestă de către ARBED.

77 În consecință, Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept atunci când a concluzionat, la punctele 67 și 68 din hotărârea atacată, că, pe de o parte, competența Comisiei de a aplica, prin intermediul deciziei în litigiu, amenda în cauză rezultă din articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003 și că procedura trebuia desfășurată în conformitate cu acest regulament, iar, pe de altă parte, că dreptul material care prevedea sancțiunea aplicabilă era constituit de articolul 65 alineatele (1) și (5) CO.

78 În al treilea rând, în măsura în care ARBED arată că Tribunalul nu a răspuns în mod explicit la toate argumentele sale, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, obligația de motivare a hotărârilor, care revine Tribunalului în temeiul articolului 36 și al articolului 53 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție, nu presupune ca Tribunalul să urmeze în mod exhaustiv și unul câte unul toate argumentele prezentate de părțile în litigiu. Prin urmare, motivarea poate fi implicită, cu condiția de a permite persoanelor interesate să cunoască motivele pentru care au fost luate măsurile în discuție, iar Curții să dispună de elemente suficiente pentru a exercita controlul jurisdicțional (Hotărârea din 2 aprilie 2009, Bouygues și Bouygues Télécom/Comisia, C-431/07 P, Rep., p. I-2665, punctul 42, precum și Ordonanța din 21 ianuarie 2010, Iride și Iride Energia/Comisia, C-150/09 P, punctul 42).

79 Or, raționamentul urmat de Tribunal este clar și de natură să permită atât ARBED să cunoască motivele pentru care Tribunalul a respins motivul vizat, cât și Curții să dispună de elemente suficiente pentru a exercita controlul jurisdicțional. În consecință, hotărârea atacată nu este afectată de nemotivare.

80 Având în vedere tot ceea ce precedă, primul motiv trebuie înlăturat.

2. Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiilor personalității juridice a societăților și individualizării sancțiunilor, pe nemotivare, pe interpretarea și pe aplicarea eronată a jurisprudenței referitoare la imputabilitatea în sarcina societății-mamă a comportamentului unei filiale deținute integral, precum și pe o încălcare a principiului autorității de lucru judecat

a) Cu privire la admisibilitatea și la caracterul operant al motivului

i) Argumentele părților

81 În cadrul memoriului în răspuns la recursul în cauza C-201/09 P, Comisia arată că, în măsura în care prin acest motiv se urmărește contestarea imputării în sarcina ProfilARBED, la punctele 106-119 din hotărârea atacată, a comportamentului TradeARBED, acesta este inadmisibil, întrucât cererea introductivă nu poate conține un motiv care vizează o altă parte din proces.

82 Pe de altă parte, Comisia consideră că al doilea motiv este inoperant, dat fiind că nu vizează decât aplicarea prezumției de exercitare a unui control efectiv care decurge din deținerea integrală a capitalului unei filiale, iar nu constatarea de către Tribunal a faptului că s-a dovedit de Comisie exercitarea efectivă a unei influențe decisive de către ARBED asupra TradeARBED, ceea ce ar constitui justificarea concluziei că aceste societăți constituiau o singură entitate economică.

ii) Aprecierea Curții

83 În ce privește admisibilitatea aspectului motivului care vizează imputarea în sarcina ProfilARBED a comportamentului TradeARBED, se impune să se constate că acest

motiv nu vizează hotărârea atacată în măsura în care afectează situația juridică a ARBED. Or, astfel cum arată în mod întemeiat Comisia, o recurentă nu poate invoca un motiv în beneficiul altei părți în proces. Prin urmare, prezentul motiv trebuie declarat inadmisibil în măsura în care vizează imputarea în sarcina ProfilARBED a comportamentului TradeARBED.

84 În ce privește caracterul operant al celui de al doilea motiv, reiese de la punctul 99 din hotărârea atacată că, în scopul de a concluziona în sensul existenței unei unități economice între ARBED și TradeARBED, Tribunalul s-a întemeiat pe totalitatea considerațiilor care precedă acest punct, prin urmare, inclusiv pe prezumția relativă potrivit căreia o societate-mamă care controlează integral o filială exercită efectiv o influență decisivă asupra comportamentului acesteia.

85 În aceste condiții, se impune examinarea pe fond a celui de al doilea motiv.

b) Cu privire la fond

i) Argumentele părților

86 În primul rând, ARBED arată că Tribunalul a concluzionat în sensul imputabilității în sarcina ARBED a comportamentului TradeARBED în temeiul opiniei dezvoltate în dreptul concurenței potrivit căreia întreprinderi distincte din punct de vedere juridic pot constitui o singură entitate economică. Or, acest concept nu ar fi fost utilizat, până în prezent, decât cu scopul de a scuti întreprinderile de consecințele

existenței persoanelor distincte din punct de vedere juridic, prevăzând că interdicția de la articolul 81 CE a acordurilor între întreprinderi nu își găsește aplicarea în cazul întreprinderilor din același grup și excluzând de la aplicarea regimului concentrărilor achizițiile care au ca obiect întreprinderi din același grup.

87 Reținând o răspundere colectivă a întreprinderilor unui grup în considerarea comportamentului uneia dintre ele, Tribunalul ar fi negat drepturile recunoscute indivizilor de a-și exercita activitățile economice prin intermediul entităților juridice distincte, fiecare dintre acestea, în calitate de persoană juridică, având personalitate juridică proprie și răspundere individuală.

88 În plus, abordarea reținută de Tribunal ar conduce la un rezultat incoerent. Astfel, împrejurările că un comportament ilicit al unei societăți care aparține unui grup este imputabil atât societății-mamă, cât și unei societăți-soră și că numai societatea-mamă ar avea posibilitatea de a combate o prezumție de influență decisivă ar conduce la impunerea unui regim mai strict în privința societății-soră.

89 În consecință, potrivit ARBED, hotărârea atacată încalcă principiile personalității juridice a societăților și individualizării pedepselor și a sancțiunilor și conține o incoerență internă a raționamentului echivalentă cu o nemotivare.

90 În al doilea rând, ARBED consideră că, atunci când a decis că o prezumție relativă potrivit căreia societatea-mamă exercită o influență decisivă asupra comportamentului filialei sale deținute integral justifică imputabilitatea în sarcina societății-mamă a comportamentului filialei, Tribunalul a încălcat principiile generale de drept și s-a îndepărtat atât de jurisprudența Curții, cât și de cea a Tribunalului. Aceste jurisprudențe

impuneau demonstrarea de către Comisie a criticilor specifice care pot fi adresate fiecăreia dintre întreprinderile vizate de o decizie de aplicare a unor amenzi.

91 Hotărârea din 25 octombrie 1983, AEG-Telefunken/Comisia (107/82, Rec., p. 3151), și Hotărârea din 16 noiembrie 2000, Stora Kopparbergs Bergslags/Comisia (C-286/98 P, Rec., p. I-9925), nu ar putea justifica poziția Tribunalului, întrucât cea dintâi nu este relevantă, iar cea de a doua a fost interpretată în mod eronat.

92 Astfel, în cauza în care a fost pronunțată Hotărârea AEG-Telefunken/Comisia, citată anterior, potrivit ARBED, Curtea trebuia să se pronunțe nu asupra posibilității de a imputa unei societăți-mamă o încălcare săvârșită de filiala sa, ci asupra dovezii participării societății-mamă menționate la o încălcare. De asemenea, contrar situației din acțiunea menționată, dreptul național aplicabil în speță nu ar prevedea că organele statutare ale unei filiale deținute integral sunt identice cu cele ale societății-mamă.

93 În ce privește cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Stora Kopparbergs Bergslags/Comisia, citată anterior, ARBED arată că nu s-a confirmat niciodată de către Curte că o deținere integrală a unei societăți ar fi suficientă pentru ca societatea-mamă să fie considerată răspunzătoare pentru comportamentul filialei sale. Contrar ARBED, în această cauză, societatea-mamă acceptase, în cursul procedurii administrative, să își asume răspunderea pentru comportamentul filialei sale. În plus, în decizia Comisiei care a făcut obiectul hotărârii menționate, aceasta din urmă adoptase o abordare care consta în aplicarea sancțiunii societății-mamă, întrucât existau dovezi clare de participare a societății-mamă respective la încălcare.

94 În al treilea rând, ARBED susține că, atunci când a constatat atât existența unei influențe decisive a ARBED asupra TradeARBED, cât și exercitarea acestei influențe, în condițiile în care, atât în decizia în litigiu, cât și în decizia inițială se recunoaște că ARBED nu a participat la încălcare prin exercitarea influenței menționate, Tribunalul a încălcat principiul autorității de lucru judecat, aplicabil deciziei inițiale, a substituit

aprecierea Comisiei cu propria apreciere și a aplicat în mod eronat jurisprudența rezultată din Hotărârile AEG-Telefunken/Comisia și Stora Kopparbergs Bergslags/Comisia, citate anterior.

ii) Aprecierea Curții

95 Potrivit unei jurisprudențe constante, noțiunea de întreprindere desemnează orice entitate care exercită o activitate economică, independent de statutul juridic al acestei entități și de modul său de finanțare. În această privință, Curtea a precizat, pe de o parte, că noțiunea de întreprindere, plasată în acest context, trebuie să fie înțeleasă în sensul că desemnează o unitate economică, chiar dacă din punct de vedere juridic această unitate economică este constituită din mai multe persoane fizice sau juridice, și, pe de altă parte, că, în cazul în care o astfel de entitate economică încalcă normele de concurență, răspunderea pentru această încălcare revine entității respective, potrivit principiului răspunderii personale (Hotărârea din 20 ianuarie 2011, General Química și alții/Comisia, C-90/09 P, Rep., p. I-1, punctele 34-36 și jurisprudența citată).

96 Un comportament al unei filiale poate fi imputat societății-mamă în special atunci când, deși are personalitate juridică distinctă, această filială nu își stabilește în mod autonom comportamentul pe piață, ci aplică în esență instrucțiunile care îi sunt date de societatea-mamă, având în vedere mai ales legăturile organizatorice, economice și juridice care unesc cele două entități juridice (Hotărârea din 10 septembrie 2009, Akzo Nobel și alții/Comisia, C-97/08 P, Rep., p. I-8237, punctul 58 și jurisprudența citată).

97 În cazul particular în care o societate-mamă deține integral capitalul filialei sale care a săvârșit o încălcare a normelor de concurență ale Uniunii, pe de o parte, această

societate-mamă poate exercita o influență decisivă asupra comportamentului acestei filiale și, pe de altă parte, există o prezumție relativă potrivit căreia societatea-mamă respectivă exercită în mod efectiv o influență decisivă asupra comportamentului filialei sale (Hotărârea Akzo Nobel și alții/Comisia, citată anterior, punctul 60, precum și jurisprudența citată).

98 În aceste condiții, este suficient să se dovedească de către Comisie că întregul capital al unei filiale este deținut de societatea-mamă a acesteia pentru a prezuma că aceasta din urmă exercită o influență decisivă asupra politicii comerciale a acestei filiale. Prin urmare, Comisia va fi în măsură să considere societatea-mamă răspunzătoare în solidar pentru plata amenzii aplicate filialei sale, cu excepția cazului în care această societate-mamă, căreia îi revine obligația de a răsturna această prezumție, prezintă elemente de probă suficiente de natură să demonstreze că filiala sa se comportă în mod autonom pe piață (Hotărârea Akzo Nobel și alții/Comisia, citată anterior, punctul 61, precum și jurisprudența citată).

99 Deși este adevărat că, la punctele 28 și 29 din Hotărârea Stora Kopparbergs Bergslags/Comisia, citată anterior, în afara deținerii integrale a capitalului filialei, Curtea a amintit și alte împrejurări, precum necontestarea influenței exercitate de societatea-mamă asupra politicii comerciale a filialei sale și reprezentarea comună a celor două societăți în cursul procedurii administrative, nu este mai puțin adevărat că astfel de împrejurări nu au fost evidențiate de Curte decât în scopul de a expune ansamblul elementelor pe care Tribunalul își întemeiase raționamentul, iar nu pentru a condiționa punerea în aplicare a prezumției menționate la punctul 97 din prezenta hotărâre de prezentarea unor indicii suplimentare referitoare la exercitarea în mod efectiv a unei influențe a societății-mamă (Hotărârea Akzo Nobel și alții/Comisia, citată anterior, punctul 62).

100 Din aceste considerații rezultă că, pe de o parte, Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept pronunțându-se în sensul că, atunci când o societate-mamă deține integral capitalul filialei sale, există o prezumție relativă potrivit căreia această societate-mamă exercită o influență decisivă asupra comportamentului filialei sale și, pe de altă

parte, nici pretinsul principiu al personalității juridice al societăților, nici cel al individualizării sancțiunilor nu se opune, contrar susținerilor ARBED, aplicării de către Comisie a unei amenzi în cazul unei societăți-mamă pentru o încălcare săvârșită de filiala sa deținută integral.

101 Astfel, în cazul în care societatea-mamă exercită o influență decisivă asupra comportamentului filialei sale și în special asupra comportamentului anticoncurențial al acesteia, întreprinderea constituită din societatea-mamă și filiala sa este răspunzătoare pentru încălcarea normelor de concurență prevăzute în Tratatele CECO și CE rezultată din comportamentul menționat, în conformitate cu jurisprudența amintită la punctul 95 din prezenta hotărâre.

102 În plus, Tribunalul a arătat, la punctele 94 și 96-98 din hotărârea atacată, că, în decizia în litigiu, Comisia a constatat că nu s-a demonstrat și nici nu s-a susținut că TradeARBED își stabilea politica sa comercială în mod autonom față de ARBED și că elementele de probă suplimentare aveau rolul de a confirma influența decisivă a ARBED asupra comportamentului TradeARBED și utilizarea efectivă a acestei puteri.

103 În aceste condiții, argumentele ARBED întemeiate pe o aplicare eronată a jurisprudenței referitoare la imputabilitatea în sarcina societății-mamă a comportamentului unei filiale deținute integral și pe o substituire de către Tribunal a aprecierii Comisiei cu propria apreciere trebuie înlăturate.

104 În ceea ce privește argumentul ARBED potrivit căruia imputarea comportamentului ilicit în sarcina unei societăți-soră ar conduce la impunerea în raport cu această societate a unui regim de răspundere mai strict decât cel aplicat societății-mamă, este suficient să se amintească faptul că, în speță, Comisia a imputat comportamentul menționat în sarcina societății-soră ca urmare a faptului că aceasta a preluat

activitățile economice ale societății-mamă și că, în consecință, întrucât răspunderea societății-soră depindea de cea a societății-mamă, regimul de răspundere impus societății-soră nu este cu nimic mai strict decât cel aplicat societății-mamă.

105 În ce privește argumentul întemeiat pe o încălcare a principiului autorității de lucru judecat, este suficient să se sublinieze că, indiferent de situație, o decizie a Comisiei nu poate beneficia de autoritate de lucru judecat, cu atât mai mult cu cât a fost anulată, precum decizia inițială, în măsura în care privea ARBED.

106 În ce privește nemotivarea pretins provenită dintr-o incoerență care afectează raționamentul Tribunalului, rezultă din cele de mai sus că această incoerență invocată se datorează unei interpretări eronate efectuate de ARBED cu privire la jurisprudența referitoare la imputabilitatea în sarcina societății-mamă a comportamentului unei filiale deținute integral. Prin urmare, acest argument trebuie înlăturat, indiferent de situație.

107 În consecință, se impune înlăturarea celui de al doilea motiv.

3. Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe încălcarea normelor privind prescripția și a principiului autorității de lucru judecat, precum și pe nemotivare

a) Argumentele părților

108 ARBED consideră că, atunci când Tribunalul a apreciat că ARBED a participat la încălcare întrucât încălcarea săvârșită de TradeARBED îi era imputabilă, în primul rând, s-a contrazis, dat fiind că a făcut distincția, la punctul 100 din hotărârea atacată,

între răspunderea prin imputare și răspunderea prin participare, în al doilea rând, nu a demonstrat că ARBED îndeplinea condițiile pentru opozabilitatea față de aceasta a actelor cu efect de întrerupere sau de suspendare a prescripției, în al treilea rând, a aplicat în mod eronat normele privind prescripția și, în al patrulea rând, a încălcat principiul autorității de lucru judecat.

b) Aprecierea Curții

109 În ce privește argumentul întemeiat pe un raționament pretins contradictoriu pe care l-ar fi urmat Tribunalul, s-a arătat deja la punctul 106 din prezenta hotărâre că incoerențele invocate se datorează unei interpretări eronate efectuate de ARBED cu privire la jurisprudența referitoare la imputabilitatea în sarcina societății-mamă a comportamentului unei filiale deținute integral. În consecință, acest argument trebuie înlăturat.

110 Reiese de asemenea că, în mod contrar celor susținute de ARBED, ca urmare a imputabilității menționate și a existenței unei unități economice între TradeARBED și ARBED, actele cu efect de întrerupere a prescripției erau opozabile ARBED.

111 În cele din urmă, în ce privește argumentul întemeiat pe o încălcare a principiului autorității de lucru judecat, s-a arătat deja la punctul 105 din prezenta hotărâre că, indiferent de situație, nu poate beneficia de autoritate de lucru judecat o decizie a Comisiei, care, în plus, a fost anulată, precum decizia inițială, în măsura în care privește ARBED.

112 Rezultă din cele de mai sus că al treilea motiv trebuie înlăturat.

4. Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe nemotivare și pe încălcarea dreptului la apărare și a principiului autorității de lucru judecat

a) Argumentele părților

113 ARBED arată că a subliniat în fața Tribunalului că probele relevante în cadrul unei răsturnări a prezumției de imputabilitate a încălcării săvârșite de TradeARBED, care se puteau afla la dispoziția ARBED în cursul anului 1990, au dispărut după o perioadă de șaisprezece ani și că nu a fost în măsură să aprecieze relevanța informațiilor potențial utile în cursul procedurii. În consecință, argumentul invocat de ARBED privea imposibilitatea strângerii probelor necesare pentru răsturnarea prezumției menționate.

114 Atunci când a decis că este în sarcina ARBED să demonstreze că probele privind natura reală a relațiilor acesteia cu filiala sa au dispărut, Tribunalul ar fi cerut dovada unui fapt negativ, prin definiție imposibilă, ceea ce ar însemna că hotărârea atacată este afectată de nemotivare, ceea ce constituie o încălcare a dreptului la apărare.

115 În măsura în care Tribunalul a adăugat, la punctul 169 din hotărârea atacată, că prezumția de răspundere apărea deja în decizia inițială, ARBED precizează că

această decizie nu cuprinde niciun raționament privind imputabilitatea unei încălcări săvârșite de o societate în sarcina alteia, ci s-a limitat să enunțe că TradeARBED comercializa bare pentru ARBED și că, în vederea asigurării egalității de tratament, decizia inițială era adresată ARBED.

116 În ce privește considerațiile de la punctul 171 din hotărârea atacată, potrivit cărora prezumția de răspundere ar fi fost confirmată prin probe în decizia inițială, ARBED arată că punctul 96 din Hotărârea Tribunalului din 11 martie 1999, ARBED/Comisia, citată anterior, vizează comportamentul ARBED ulterior încălcării și că, la punctul 98 din această hotărâre, Tribunalul a menționat o incertitudine în ce privește răspunderile ARBED și TradeARBED.

117 În plus, întrucât decizia inițială a fost anulată de Curte în măsura în care viza ARBED, autoritatea de lucru judecat ar face inoperant argumentul reținut de Tribunal. Astfel, potrivit ARBED, raționamentul Tribunalului nu respectă autoritatea de lucru judecat a Hotărârii din 2 octombrie 2003, ARBED/Comisia, citată anterior, și este întemeiat pe o interpretare eronată atât a deciziei inițiale, cât și a Hotărârii din 11 martie 1999, ARBED/Comisia, citată anterior, ceea ce ar constitui o nemotivare.

b) Aprecierea Curții

118 În ce privește argumentul întemeiat pe imposibilitatea strângerii probelor necesare pentru răsturnarea prezumției de imputabilitate a comportamentului TradeARBED în sarcina ARBED și pe solicitarea dovedirii unui fapt negativ, reiese din jurisprudență că revine întreprinderii care susține că durata excesivă a procedurii administrative a afectat exercitarea dreptului la apărare să demonstreze corespunzător cerințelor

legale că, drept urmare a duratei excesive menționate, aceasta a întâmpinat dificultăți în a combate susținerile Comisiei (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 septembrie 2006, Technische Unie/Comisia, C-113/04 P, Rec., p. I-8831, punctele 60 și 61).

119 Tribunalul a considerat, la punctul 168 din hotărârea atacată, că, în cauză, ARBED nu a făcut dovada modului în care durata procedurii administrative a putut fi defavorabilă exercitării dreptului la apărare, din moment ce s-a limitat să susțină că elementele de probă de care putea dispune în cursul anului 1990 au dispărut după o perioadă atât de îndelungată.

120 O astfel de apreciere nu este afectată de nicio eroare de drept. Astfel, trebuie amintit că ARBED era destinatarul deciziei inițiale și avea calitatea de parte în cadrul primei proceduri desfășurate la Tribunal și la Curte. Or, astfel cum arată în mod întemeiat Comisia, aceste împrejurări trebuie să determine orice societate diligentă să păstreze documentele necesare pentru apărarea sa.

121 În consecință, o întreprindere care se află în situația ARBED trebuie să prezinte în mod detaliat, dacă nu chiar probele dispărute, cel puțin incidentele, evenimentele sau împrejurările care au împiedicat-o în perioada vizată să se conformeze obligației de diligență și care au determinat pretinsa dispariție a probelor pe care le amintește.

122 Astfel, numai prin examinarea unor astfel de indicații specifice, Tribunalul și Curtea pot aprecia dacă întreprinderea a demonstrat corespunzător cerințelor legale că a întâmpinat dificultățile invocate în apărare pentru a combate susținerile Comisiei ca urmare a unei durate excesive a procedurii administrative sau dacă, dimpotrivă, dificultățile respective rezultă dintr-o nerespectare a obligațiilor sale de diligență.

123 În consecință, Tribunalul a decis în mod justificat că o afirmație atât de generală precum cea menționată de ARBED nu putea fi suficientă pentru a demonstra corespunzător cerințelor legale un efect al duratei procedurii asupra exercitării dreptului la apărare.

124 Având în vedere această constatare, argumentele invocate de ARBED cu privire la considerațiile suplimentare efectuate de Tribunal la punctele 169-171 din hotărârea atacată sunt inoperante.

125 Rezultă din tot ceea ce precedă că al patrulea motiv trebuie înlăturat.

126 Reiese din toate cele de mai sus că recursul ARBED în cauza C-201/09 P trebuie respins.

B — *Cu privire la recursul formulat de Comisie (C-216/09 P), al cărui motiv unic este întemeiat pe erori de drept în interpretarea Deciziei nr. 715/78*

1. Argumentele părților

127 Comisia consideră că Tribunalul se întemeiază pe o interpretare literală eronată și excesiv de restrictivă a articolului 2 alineatele (2) și (3) din Decizia nr. 715/78 atunci când se referă, pentru a justifica o distincție între efectul întreruperii prescripției și cel al suspendării acesteia, la diferența existentă între modul de redactare a dispozițiilor

menționate în ce privește efectul *erga omnes*. Lipsa menționării exprese a unui efect *erga omnes* în textul articolului 3 din Decizia nr. 715/78 nu ar exclude ca această dispoziție să acorde același efect suspendării, întrucât obiectivul comun al întreruperii și al suspendării prescripției este oprirea scurgerii timpului în raport cu toate întreprinderile în cauză.

128 În Hotărârea din 15 octombrie 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij și alții/Comisia (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P-C-252/99 P și C-254/99 P, Rec., p. I-8375, punctul 144), Curtea ar fi respins o interpretare literală și restrictivă a dispozițiilor referitoare la termenele de prescripție și ar fi luat în considerare, dincolo de modul de redactare a dispoziției referitoare la suspendarea prescripției, obiectivul vizat prin această dispoziție în vederea consacrării unei interpretări extinse a noțiunii „decizie a Comisiei" care apare la articolul 3 din Decizia nr. 715/78.

129 În această hotărâre, Curtea ar fi arătat că suspendarea acordă Comisiei protecție împotriva efectului prescripției în situații în care trebuie să aștepte decizia instanței Uniunii. Astfel, atât întreruperea prescripției, cât și suspendarea acesteia i-ar permite să urmărească și să sancționeze în mod eficient încălcările normelor de concurență.

130 De asemenea, potrivit Comisiei, o interpretare restrictivă a efectelor suspendării prescripției nu poate fi dedusă din jurisprudența citată de Tribunal la punctul 154 din hotărârea atacată. În special, în Hotărârea din 24 iunie 2004, Handlbauer (C-278/02, Rec., p. I-6171, punctul 40), Curtea și-ar fi întemeiat interpretarea pe obiectivul urmărit prin normele privind prescripția.

131 În ce privește trimiterea efectuată de Tribunal la Hotărârea din 14 septembrie 1999, Comisia/AssiDomän Kraft Products și alții (C-310/97 P, Rec., p. I-5363), Comisia consideră că logica acestei hotărâri nu este aplicabilă măsurilor de investigare,

precum verificările și inspecțiile, a căror contestare întrerupe sau suspendă cursul prescripției.

132 Astfel, spre deosebire de exercitarea acțiunilor împotriva deciziilor finale, în cazul cărora nu se poate exclude ca soluția reținută de Tribunal să fie valabilă, contestarea unor astfel de măsuri ar putea afecta capacitatea Comisiei de a continua procedura cu privire la toate întreprinderile implicate în încălcare, chiar dacă acestea sunt adresate în mod oficial unei singure întreprinderi. În consecință, aplicarea hotărârii în cauză la suspendarea termenului de prescripție ar împiedica buna aplicare a legislației în domeniul concurenței, în timp ce o interpretare întemeiată pe efectul *erga omnes* ar fi de natură să mențină efectul util al acestei legislații.

133 Comisia precizează că hotărârea atacată ar obliga-o, în cazul în care o societate a contestat o măsură de investigare care i-a fost adresată, să își continue investigația în privința celorlalte întreprinderi și societăți implicate și să utilizeze, în decizia sa finală, documente a căror utilizare legală ar fi incertă, sub sancțiunea anulării acestei decizii. Astfel, întrucât termenul de prescripție curge pentru celelalte întreprinderi, Comisia nu ar putea aștepta rezultatul procedurii judiciare cu privire la măsura de investigare menționată.

134 În consecință, pe de o parte, în timp ce așteaptă soluționarea de către instanța Uniunii a aspectului legalității investigației, Comisia și întreprinderile în cauză ar trebui să consacre mai departe resurse pentru continuarea acestei investigații și, pe de altă parte, întreprinderile care nu au introdus nicio acțiune împotriva măsurii de investigație ar trebui să introducă o acțiune împotriva deciziei finale prin invocarea nelegalității acestei măsuri în mai multe acțiuni în justiție cu același obiect. Astfel, întrucât aceste întreprinderi sunt afectate din punct de vedere juridic de aceeași măsură de investigare, chiar adresată unei întreprinderi distincte, ar trebui să poată invoca pretinsa nelegalitate a aceleiași măsuri în fața instanței amintite.

135 Comisia consideră de asemenea că această situație nu este comparabilă cu cea a măsurilor de investigare care nu pot face obiectul unei acțiuni, întrucât, pe de o parte, aceasta poate remedia, în cursul procedurii ulterioare, eventualele probleme de procedură și, pe de altă parte, nu există o cauză pendinte la instanța Uniunii.

136 În plus, Comisia consideră că hotărârea atacată facilitează o evitare a plății amenzii. În măsura în care suspendarea nu afectează decât societatea care a introdus o acțiune, aceasta ar putea face obiectul unei restructurări sau al unui transfer al bunurilor sale, la zece ani de la încetarea încălcării, către o altă societate care nu ar fi afectată de suspendare, această situație permițând astfel grupului să evite aplicarea unei amenzi.

137 Astfel, suprapunerea articolelor 2 și 3 din Decizia nr. 715/78, care ar rezulta, pe de o parte, din faptul că articolul 2 alineatul (3) face trimitere, în ce privește reînceperea unui termen de prescripție după întrerupere, la articolul 3 și, pe de altă parte, din faptul că acesta din urmă se referă la decizia Comisiei vizată la articolul 2 alineatul (3) ar reprezenta un argument împotriva distincției reținute de Tribunal.

138 Comisia consideră că lucrările pregătitoare ale Regulamentului (CEE) nr. 2988/74 al Consiliului din 26 noiembrie 1974 privind termenele de prescripție a acțiunilor și a aplicării sancțiunilor conform normelor Comunității Economice Europene privind transporturile și concurența (JO L 319, p. 1, Ediție specială, 07/vol. 1, p. 78) confirmă interpretarea sa dată Deciziei nr. 715/78. Aceasta arată că propunerea inițială prevedea deja că întreruperea prescripției ar avea un efect *erga omnes*, care reflectă o abordare *in rem* a prescripției, contrară abordării *in personam*, susținută de anumite delegații. Un compromis ar fi permis în cele din urmă să se rețină prima dintre aceste abordări. Dispoziția referitoare la suspendarea prescripției nu ar fi fost introdusă, la propunerea unei delegații, decât cu ocazia cele de a doua propuneri revizuite.

139 Comisia deduce că s-a reținut de Consiliu abordarea *in rem* a prescripției pentru toate normele referitoare la aceasta, inclusiv pentru cele referitoare la suspendare. Consiliul nu ar fi adus precizări suplimentare în această privință întrucât, dat fiind că se făcuse alegerea cu privire la natura prescripției, nu ar mai fi fost necesară menționarea acesteia și cu privire la suspendarea prescripției.

140 Potrivit Comisiei, întrucât prescripția este o excepție care nu există decât dacă este prevăzută, principiul potrivit căruia excepțiile trebuie interpretate în mod restrictiv tinde de asemenea să confirme opinia acesteia. În consecință, nu s-ar impune interpretarea normelor referitoare la prescripție în mod larg, favorabil întreprinderilor. Astfel, jurisprudența Curții nu ar fi susținut niciodată o interpretare restrictivă a normelor în materie de suspendare a prescripției.

2. Aprecierea Curții

141 Reiese din jurisprudență că însuși faptul că o acțiune se află pe rolul Tribunalului sau al Curții justifică suspendarea prescripției (Hotărârea Limburgse Vinyl Maatschappij și alții/Comisia, citată anterior, punctul 153).

142 Curtea s-a pronunțat de asemenea în sensul că, dacă un destinatar al unei decizii hotărăște să formuleze o acțiune în anulare, instanța Uniunii nu este sesizată decât cu elementele deciziei care îl privesc pe acesta. În schimb, cele care privesc alți destinatari și care nu au fost atacate nu intră în obiectul litigiului pe care instanța Uniunii este chemată să îl soluționeze (Hotărârea Comisia/AssiDomän Kraft Products și alții, citată anterior, punctul 53).

143 Pe de altă parte, în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) din Decizia nr. 715/78 și cu articolul 26 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003, termenul de prescripție pentru executarea sancțiunilor începe să curgă de la data la care decizia rămâne definitivă. Așadar, Curtea a precizat că acest termen curge în special de la expirarea termenului de introducere a acțiunii împotriva deciziei prin care s-au stabilit încălcarea și amenda, în cazul în care nu a fost introdusă nicio acțiune (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Limburgse Vinyl Maatschappij și alții/Comisia, citată anterior, punctul 137).

144 Reiese din cele de mai sus, pe de o parte, că, față de întreprinderile care nu au introdus nicio acțiune împotriva unei decizii a Comisiei prin care li se aplică o amendă în temeiul articolului 65 CO sau al articolului 23 din Regulamentul nr. 1/2003, această decizie rămâne definitivă și, pe de altă parte, că acest caracter definitiv determină, în raport cu întreprinderile menționate, începutul termenului de executare a deciziei amintite, prevăzut la articolul 4 din Decizia nr. 715/78 și la articolul 26 din Regulamentul nr. 1/2003.

145 În consecință, în ce privește aceste întreprinderi, acțiunea altei întreprinderi îndreptată împotriva aceleiași decizii finale nu poate avea efect suspensiv.

146 În plus, atât modul de redactare a articolului 3 din Decizia nr. 715/78 și al articolului 25 alineatul (6) din Regulamentul nr. 1/2003, cât și obiectivele urmărite prin aceste articole acoperă în același timp acțiunile introduse împotriva actelor vizate la articolul 2 din Decizia nr. 715/78 și la articolul 25 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1/2003 care sunt atacabile, precum și acțiunile îndreptate împotriva deciziei finale a Comisiei (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Limburgse Vinyl Maatschappij și alții/Comisia, citată anterior, punctul 146).

147 În consecință, întrucât articolul 3 din Decizia nr. 715/78 și articolul 25 alineatul (6) din Regulamentul nr. 1/2003 nu operează nicio distincție între deciziile cărora li se atribuie un efect suspensiv, nu se impune, contrar susținerilor Comisiei, atribuirea

unui efect *erga omnes* acțiunilor introduse împotriva actelor vizate la articolul 2 din Decizia nr. 715/78 și la articolul 25 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1/2003 care sunt atacabile.

148 Având în vedere considerațiile de mai sus, trebuie să se constate că Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept atunci când a decis că efectul de suspendare a prescripției atribuit procedurilor judiciare prin articolul 3 din Decizia nr. 715/78 și prin articolul 25 alineatul (6) din Regulamentul nr. 1/2003 nu produce decât efecte *inter partes*.

149 Or, în speță, astfel cum arată în mod justificat ProfilARBED și TradeARBED, decizia inițială viza exclusiv ARBED, iar procedura judiciară care a condus la anularea deciziei amintite, în măsura în care viza ARBED, a avut loc exclusiv între ARBED și Comisie. În consecință, niciun efect suspensiv nu poate fi dedus din procedura amintită în raport cu ProfilARBED sau cu TradeARBED.

150 În aceste împrejurări, recursul Comisiei în cauza C-216/09 P trebuie respins.

151 Dat fiind că ProfilARBED și TradeARBED au formulat recursul incident în cauza C-216/09 P cu titlu subsidiar, pentru cazul în care Curtea ar fi admis recursul formulat de Comisie, nu se impune examinarea recursului incident amintit.

VIII — Cu privire la cheltuielile de judecată

152 Potrivit articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 118 din același regulament, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Potrivit articolului 69 alineatul (3) din regulamentul menționat, Curtea poate decide ca fiecare parte să suporte propriile cheltuieli de judecată, în cazul în care părțile cad în pretenții cu privire la unul sau la mai multe capete de cerere sau pentru motive excepționale.

153 Întrucât ARBED a căzut în pretenții în recursul în cauza C-201/09 P, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată aferente acestui recurs, în conformitate cu concluziile Comisiei.

154 În ce privește recursul în cauza C-216/09, Curtea consideră că, având în vedere împrejurările specifice ale cauzei, trebuie să se dispună că atât Comisia, cât și TradeARBED și ProfilARBED suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară și hotărăște:

1) Respinge recursurile.

2) ArcelorMittal Luxembourg SA suportă propriile cheltuieli de judecată, precum și cheltuielile de judecată efectuate de Comisia Europeană, aferente recursului în cauza C-201/09 P.

3) **Comisia Europeană, ArcelorMittal Belval & Differdange SA şi ArcelorMittal International SA suportă propriile cheltuieli de judecată aferente recursului în cauza C-216/09 P.**

Semnături